

Vysoká škola: Slovenská zdravotnícka univerzita v Bratislave	
Fakulta: Lekárska fakulta „ Zubné lekárstvo“	
Kód predmetu: ZL 023A	Názov predmetu: Farmakológia (1)
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: <i>Za semester v hodinách:</i> <i>Prednáška: 28/týždenne 2 hod.</i> <i>Cvičenia: 14/týždenne 1 hod.</i> <i>Metóda prezenčná</i>	
Počet kreditov: 3 kredity	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 5. semester	
Stupeň štúdia: 1. + 2. stupeň (MDDr.)	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: <i>Kritériom pre úspešné absolvovanie predmetu je stopercentná účasť na seminároch, obhajoba semestrálnej práce (min. hodnotenie E), záverečný test (min. na 55%) [A: 95% - 100%, B: 85% - 94%, C: 75% - 84 %, D: 65 % - 74%, E: 55% - 64%].</i> <i>Záťaž študenta je 8 hod.</i>	
Výsledky vzdelávania: <i>Študent nadobudne základy zo všeobecnej, špeciálnej farmakológie a klinickej farmakológie s cieľom vytvoriť potrebné vedomostné a metodologické predpoklady pre štúdium racionálnej farmakoterapie v jednotlivých klinických disciplínach a jej realizáciu v klinickej praxi založenej na integrácii poznatkov a vzťahov súvisiacich s liečivom. Ovláda základné princípy farmakokinetiky a farmakodynamiky liečiv a faktory, ktoré ovplyvňujú osud liečiv ľudskom v organizme. Pozná základné mechanizmy účinkov liečiv. Naučí sa pravidlá predpisovania liečiv, ako aj individuálnu prípravu liečivých prípravkov.</i>	
Stručná osnova predmetu: Všeobecná farmakológia: Definícia a úlohy farmakológie a klinickej farmakológie, liek/liečivo – klasifikácia, názvoslovie Vývoj, registrácia a princípy kategorizácie liečiv Klinické skúšanie liekov a správna klinická prax Nežiaduce účinky liekov – rozdelenie, hlásenie Farmakovigilancia, lieková bezpečnosť Princípy a základné pojmy farmakokinetiky, absorpcia, distribúcia, biologická dostupnosť, biologický polčas Hladina liečiva po jednorazovom a opakovanom podaní Efekt prvého prechodu liečiva Plocha pod krivkou, rovnovážny stav, transportné mechanizmy Plazmatická koncentrácia liečiv Metabolizmus liečiv, biotransformácia liečiv, eliminácia liečiv Farmakodynamika - definícia a význam Mechanizmy účinku liečiv, kumulácia Tachyfylaxia Tolerancia Liekové receptory Farmakogenetika, farmakogenomika - definícia a význam Nanofarmakológia a lieky pripravené špičkovými technológiami Biologická liečba, bioterapeutiká Aplikačné cesty, liekové formy Chronofarmakológia Pojem racionálna farmakoterapia Terapeutické monitorovanie liečiv Interakcie liečiv – princípy a klinický význam Súhrn charakteristických vlastností a Informácia o lieku pre pacienta Štátna lieková politika Farmakoekonomika, princípy farmakoekonomického hodnotenia	

Lieková preskripcia, zásady, liekopis
Princípy a riziká farmakoterapie v gravidite, pri dojčení
Teratogenicita, funkčné poškodenie plodu
Princípy a riziká farmakoterapie v detskom veku
Princípy a riziká farmakoterapie v geriatrii
Intoxikácie a ich liečba, antidotá
Drogová závislosť, možnosti farmakoterapie
Iracionálna farmakoterapia (homeopatia)
Etické problémy vo farmakológii

Odporúčaná literatúra:

Brenner, G. M., Stevens, C.W.: *Pharmacology, 4th Edition, Elsevier Saunders, 2013, 520p.*
Černý, D.: *Předepisování léčivých přípravků pro studenty lékařských oborů. Univerzita Karlova v Praze, Karolinum, 2010, 118 s.*
Holomáň, J., Foltán, V., Bielik, J.: *Základy farmakoekonomiky. TISING, Nové Mesto n/V., ISBN: 80-969166-0-2, 2004, 64s.*
Holomáň, J., Glasa, J.: *Základy farmakológie a klinickej farmakológie. Schémy a prehľady. 2. inovované vydanie. Slovenská zdravotnícka univerzita v Bratislave, 2010, 136s.*
Katzung, B.G., Masters, S.B., Trevor, A.J.: *Basic a Clinical Pharmacology, 12th Edition. The McGraw-Hill Companies, Inc., Lange, 2012, 1229p.*
Kriška, M., a kolektív: *MEMORIX klinickej farmakológie a liekov. Slovak Academic Press, spol. s r.o., Bratislava 2006. ISBN 80-89104-92-4*
Luellmann, H., Mohr, K., Lutz H.: *Pocket Atlas of Pharmacology (Flexibook) Paperback, 4th edition, Thieme, 2010, 408 p.*
Lüllmann, H., Mohr, K., Hein, L.: *Barevný atlas farmakologie. Překlad 4. anglického, zcela přepracovaného a rozšířeného vydání, Grada Publishing, a.s., Praha 2012. ISBN 978-80-247-3908-3*
Marek, J. a kolektív: *Farmakoterapie vnitřních nemocí. 4., zcela přepracované a doplněné vydání. Grada Publishing, a.s., Praha 2010. ISBN 978-80-247-2639-7.*
Metodické listy racionálnej farmakoterapie. Dostupné v PDF formáte na internetovej stránke - <http://www.herba.sk/index.php?about=download>.
Mirossay, L., Mojžiš J., a kolektív: *Základná farmakológia a farmakoterapia. Equilibria, s. r.o., Košice, 2009. ISBN 97-88089284-43-6.*
Perlík, F.: *Základy farmakologie. Galén, 2011, 182 s.*
Slíva, J., Votava, M.: *Farmakologie, Triton, 2011, 394 s.*
Végh, R.: *Farmaceutická technologie. Computer Press, Brno, 2011, 232 s.*

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:-

Poznámky: *Výučba predmetu prebieha v slovenskom jazyku.*

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX
0%	0%	0%	0%	0%	0%

Vyučujúci:

prof. MUDr. Jozef Holomáň, CSc.
MUDr. Helena Glasová, PhD.
PharmDr. Ľubica Slobodová
Ing. Mgr. Eva Čikelová
PharmDr. Dominik Tomek, PhD., MPH
prof. MUDr. Jozef Glasa, CSc., PhD.
MUDr. Martin Černák, PhD.
PharmDr. Lucia Černušková, CSc.

Dátum poslednej zmeny: 10.06.2016

Schválil: *prof. MUDr. Neda Markovská, CSc.*

Vysoká škola: Slovenská zdravotnícka univerzita v Bratislave	
Fakulta: Lekárska fakulta „ Zubné lekárstvo“	
Kód predmetu: ZL 023B	Názov predmetu: Farmakológia (2)
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: <i>Za semester v hodinách:</i> <i>Prednáška: 28 / týždenne 2hod.</i> <i>Cvičenia: 14/ týždenne 1hod.</i> <i>Metóda prezenčná</i>	
Počet kreditov: 3 kredity	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 6. semester	
Stupeň štúdia: 1. + 2. stupeň (MDDr.)	
Podmieňujúce predmety: ZL 023A Farmakológia (1)	
Podmienky na absolvovanie predmetu: <i>Kritériom pre úspešné absolvovanie predmetu je úspešné absolvovanie predmetu Farmakológia 1, stopercentná účasť na seminároch, obhajoba semestrálnej práce (min. hodnotenie E), záverečný písomný test (min. na 55%), ústna skúška</i> <i>Hodnotenie - záverečný písomný test</i> <i>[A: 95% - 100%, B: 85% - 94%, C: 75% - 84 %, D: 65 % - 74%, E: 55% - 64%].</i> <i>Skúška: Celkové hodnotenie A, B, C, D, E, Fx.</i> <i>Záťaž študenta je 33 hod.</i>	
Výsledky vzdelávania: <i>Absolvent nadobúda základy zo všeobecnej, špeciálnej a klinickej farmakológie s cieľom vytvoriť potrebné vedomostné a metodologické predpoklady pre štúdium racionálnej a inovatívnej farmakoterapie v jednotlivých klinických disciplínach a jej realizáciu v klinickej praxi založenej na integrácii poznatkov a vzťahov súvisiacich s liečivom. Ovláda princípy farmakoterapie, indikácie a kontraindikácie podávania liečiv, interakcie liečiv, farmakokinetiku a základné dávkovanie liečivom.</i>	
Stručná osnova predmetu: <i>Špeciálna farmakológia:</i> Farmakológia vegetatívneho nervového systému, sympatikomimetiká, sympatikolytiká Alfa /betasympatikolytiká, parasympatolytiká, ganglioplegiká Periférne myorelaxanciá Anestetiká – lokálne, celkové, kombinácie Neuroleptanalgézia a neuroleptanestézia Psychofarmaká, anxiolytiká Farmakoterapia porúch spánku Antidepresíva, neuroleptiká, psychostimulanciá a psychodysleptiká, nootropné látky, centrálné myorelaxanciá Antiparkinsoniká, antiepileptiká Opioidové analgetiká, nesteroidové analgetiká, antiflogistiká Antireumatiká, antiartrotiká Kardiotoniká, neglykozidové kardiotoniká, antidysrytmiká, antianginózne látky Hypolipidemiká Antihypertenzíva Diuretiká, vazodilatanciá Antikoagulačná liečba, fibrinolytiká, antiagregačné látky Hemoreologiká, liečba anémie Dýchací systém: liečivá ovplyvňujúce hladký sval, motoriku a sekréciu dýchacích ciest, antitusiká, expektoranciá, sekretolytiká, mukolytiká, sekretomotoriká Látky ovplyvňujúce tvorbu surfaktantu Antiastmatická – bronchodilatanciá, protizápalové látky Lokálne a celkové glukokortikoidy Gastrointestinálny systém: stomachiká, amará, anorektiká, acidá, emetiká Antiulceróza, antacidá, H2 – antihistaminiká, blokátory protónovej pumpy, blokátory gastrínových receptorov Mukoprotektíva, antihelikobaktériové liečivá	

Antiemetiká, prokinetiká
Trávacie enzýmy, cholagogá, choleretiká, cholekinetiká
Hepatiká
Črevné adsorbenciá, obstipanciá, spazmolytiká GIT-u
Hormóny a liečivá v endokrinológii: glukokortikoidy - systémové a lokálne
Mineralokortikoidy, antidiabetiká, inzulíny, antagonisti inzulínu, perorálne antidiabetiká
Hormóny štítnej žľazy, hormóny prištítnych teliesok, pohlavné hormóny
Anaboliká – estrogény, gestagény, antiestrogény
Hormonálna antikoncepcia, hormóny predného laloku hypofýzy, somatotropný hormón a možnosti jeho využitia
Hormóny zadného laloku hypofýzy, uterotoniká a tokolytiká
Antimikrobiálne látky – klasifikácia
Penicilíny, monobaktámy, karbapenémy, inhibitory betalaktamáz, cefalosporíny, makrolidy, tetracyklíny, chloramfenikol, skupina linkomycínu a vankomycínu, glykopeptidové ATB, aminoglykozidy, polypeptické ATB
Protivírusové liečivá
Antiparazitiká – antihelminitiká, chemoterapeutiká protozoálnych infekcií
Cytostatiká, imunofarmaká - imunosupresíva a imunostimulanciá, antihistaminiká
Antidotá, princípy terapie otráv
Vitamíny, vitagény
Klinická farmakológia:
Farmakoterapia srdcového zlyhania
Farmakoterapia hypertenzie
Farmakoterapia ischemickej choroby srdca
Farmakoterapia infarktu myokardu
Farmakoterapie diabetes mellitus
Farmakoterapia porúch vnútorného prostredia
Farmakoterapia zápalov obličiek
Farmakoterapia peptického vredu, eradikačná liečba H. pylori
Farmakoterapia nešpecifických zápalov čreva
Farmakoterapia vírusovej hepatitídy B a C
Farmakoterapia chronickej obštrukčnej bronchopulmonálnej choroby
Farmakoterapia osteoporózy
Farmakoterapia anémii
Trombolytická a antikoagulačná liečba
Farmakoterapia hyperurikémie a dny
Farmakoterapia šokového stavu, liečba anafylaktického šoku
Zásady farmakoterapie akútnej bolesti, zásady farmakoterapie chronickej bolesti

Odporúčaná literatúra:

Brenner, G. M., Stevens, C.W.: *Pharmacology, 4th Edition, Elsevier Saunders, 2013, 520p.*
Černý, D.: *Předepisování léčivých přípravků pro studenty lékařských oborů. Univerzita Karlova v Praze, Karolinum, 2010, 118 s.*
Holomáň, J., Foltán, V., Bielik, J.: *Základy farmakoekonomiky. TISING, Nové Mesto n/V., ISBN: 80-969166-0-2, 2004, 64s.*
Holomáň, J., Glasa, J.: *Základy farmakológie a klinickej farmakológie. Schémy a prehľady. 2. inovované vydanie. Slovenská zdravotnícka univerzita v Bratislave, 2010, 136s.*
Katzung, B.G., Masters, S.B., Trevor, A.J.: *Basic a Clinical Pharmacology, 12th Edition. The McGraw-Hill Companies, Inc., Lange, 2012, 1229p.*
Kriška, M., a kolektív: *MEMORIX klinickej farmakológie a liekov. Slovak Academic Press, spol. s r.o., Bratislava 2006. ISBN 80-89104-92-4*
Luellmann, H., Mohr, K., Lutz H.: *Pocket Atlas of Pharmacology (Flexibook) Paperback, 4th edition, Thieme, 2010, 408 p.*
Lüllmann, H., Mohr, K., Hein, L.: *Barevný atlas farmakologie. Překlad 4. anglického, zcela přepracovaného a rozšířeného vydání, Grada Publishing, a.s., Praha 2012. ISBN 978-80-247-3908-3*
Marek, J. a kolektív: *Farmakoterapie vnitřních nemocí. 4., zcela přepracované a doplněné vydání. Grada Publishing, a.s., Praha 2010. ISBN 978-80-247-2639-7.*
Metodické listy racionálnej farmakoterapie. Dostupné v PDF formáte na internetovej stránke - <http://www.herba.sk/index.php?about=download>.

Mirossay, L., Mojžiš J., a kolektív: *Základná farmakológia a farmakoterapia. Equilibria, s. r.o., Košice, 2009. ISBN 97-88089284-43-6.*

Perlík, F.: *Základy farmakologie. Galén, 2011, 182 s.*

Slíva, J., Votava, M.: *Farmakologie, Triton, 2011, 394 s.*

Végh, R.: *Farmaceutická technologie. Computer Press, Brno, 2011, 232 s.*

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:-

Poznámky: *Výučba predmetu prebieha v slovenskom jazyku.*

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX
0%	0%	0%	0%	0%	0%

Vyučujúci:

prof. MUDr. Jozef Holomáň, CSc.

MUDr. Helena Glasová, PhD.

PharmDr. Ľubica Slobodová

PharmDr. Dominik Tomek, PhD., MPH

prof. MUDr. Jozef Glasa, CSc., PhD.

MUDr. Martin Černák, PhD.

PharmDr. Lucia Černušková, CSc.

Dátum poslednej zmeny: 10. 06. 2016

Schválil: *prof. MUDr. Neda Markovská, CSc.*